

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Ó-vár Vizi utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen e lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ára évnegyedre 3 ft o. 6. Hirdetési ár: soronként 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bétvegydíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

(D) Szemle. A mint közelebbről említettük, Európa szeme keletre van függesztve, s ha a journalistika csodálkozva kérdezte: mit keres a belga király fia Bécsben, Pesten, Bukarestben s Konstantinápolyban? mi azon csak csodálkozhatunk, midőn tudva van, hogy a belga király milyen tanulmányozza az európai helyzetet, s mint nagy diplomata időnkint nagyszerű hatást gyakorol a kérdések fordulataira.

Azt sejtjük sok lap, hogy a brabanti herceg a muszkát akarja egy koalícióba vonni, s a konstantinápolyi orosz követet akarja e felett értekezni. De ugyan honnan jönnek e gondolatra? miért kellene ezért éppen az ottani orosz követhoz menni?

A czél egészen más lehet. Égető gyanu sejtjük, hogy a keleti kérdésben szorosabb szövetség vette kezdetét az orosz és francia uralkodók közt. Az angol, porosz, s osztrák kormányok méltó nyugtalanságban vannak e feltétel miatt, s Napoleon elég tapintattal bír arra nézve, hogy céljait elérje.

Törökország nagy válság előtt áll, nem tudjuk melyik percében lehet ott egy roppant explosio; erre Európának készen kellene lenni, és nem tudja, hogyan áll Napoleon céljainál.

Evek óta nagy diplomatai hadjárat foly e kérdés felett; egy része annak éppen most kezd leleplezni, midőn a feltételeknek és aggodalom miatt a diplomataititkok szelőlőtetése vált szikszéssé.

Alig tudhatta valaki, hogy éppen akkor, midőn két nagybatalom Törökország integritása mellett kardot kötött, kezdette már titkon ugyan e két hatalom, a védett birodalmat felosztani!

És pedig most kezd kifejlenni a dolog, hogy csakugyan illyesm történt; mert ugyanis az angol-francia szövetség legvirágzóbb korszakában, midőn Napoleon az angol királyné látogatását viszonozza Osbornéba hajózott, egyenesen a keleti ügyek szabályozásáról folyt az értekezés, s e részben most igen érdekes leleplezéseket hoz a „Le National.”

E lapban olvassuk, hogy akkor Napoleon azon kívánságát fejezte ki, hogy egy nagy Görögbirodalom alakítás- ság egész a Dardanellákig, mely két uralkodás alatt állana, az európai részen uralkodnék Franciaország, vagy egy francia háztól fejedelem, az ázsiai rész állana angol uralom alatt.

Palmerston azonban e tervet visszautasította, de a helyett a következőt ajánlta: Egy törökországi válság esetében Francia s Angolország foglalja el Konstantinápolyt, és St Jean d'Acre-ot, hogy Oroszország kezét Konstantinápolyra ne tehesse, állítsanak meg egy kombinációt egy független állam létesítésére nézve. Azután biztosították Egyiptom és Szicília függetlenségét a nagy hatalmak biztosítása, vagy Anglia szuverenitása alatt.

MARI.

Beszély, id. DUMAS után D. D.

III.

MARI.

(Folytatás.)

— Elég Mari, az Isten nevére elég! — kiálta György, — jól látod, hogy nincs többé erőm elbirni ezen kínzást, te nem tudod szerencsétlen gyermek, hogy mit követelsz tőlem. Én katonatiszt vagyok, ha elmegyek ved-lel, nemcsak futok, de szökevény leszek, bárhol legyek feltalálnak; érte te e szót: szökött katoná? Gyalázat, ez kétszeres gyalázat, ha szökevény leszek. Szökevény leandek azért, nehogy párbajban elejtsenek... Oh akard-e hát, oh akard-e, hogy ily mélyen aláessem, hogy te magad meggyalázza légy általam? Meggyalázza általam, gondold meg, ez annyit tenne, mint hogy engem többé nem szerethetni, mert kérdezlek téged becsületet, mint becsületet férfi: képes volnál-e szeretni egy meggyalázott férfit?

Ravenczky asszony elhalványodott, új eszme villant fel agyán, s kigyuladt arczaiban beteges fény terült el. Felkelt, vette köpenyét, mely Pravdine székének háta megett állott.

— Igazad van György! — monda ő arczára vonva csuklyáját, — én nem szűnök meg téged szeretni, de te meggyalázol engem.

Zodimirzky egy mozdulatot tett, melylyel kifejezte, miképp ő bizonyos, hogy rajta soha sem fog megtörténni azon szélsőség, mitől Mari félt.

A nő látta ezen mozdulatot és megértette. — Ugy van, ha te nem gyűlölnél engem, én gyűlölném magamat, — monda ő — midőn téged oly kegyetlen állásba helyeznélek. Bizzuk a sorsra magunkat; add kezed György, mi viszont látni fogjuk egymást, meglehet. Nem, te nem fogsz meghalni, az Isten nem lesz oly kegyetlen, vagyis oly igazság-

talán, mert ez annyi volna mint kétkedni léte-
telében. Holnap, holnap barátom! — Ezzel nyakába veté magát, s mellére borult mely fájdalommal, de könnyek és zokogás nélkül. Látható volt, hogy gondolatai hullámozza s rendetlenül kószáltak, mint a szélvészről szét-
szórt fellegek foszlányai.

A nő egyedül akart távozni, de Zodimirzky karonfogta őt, s haza kísérte.

A vihar elmúlt, az eső elszűnt, s holdfény világította a tájat.

Mialatt Zodimirzky visszatért, mi megnyitottuk az ablakokat, s az erkélyre mentünk, hogy egy kissé felfrissítsük magunkat.

— Feküdjenek le önök uraim — monda Zodimirzky — észrevéve, hogy a templom-óra éjfél volt. — Van egy pamlag a szalomban, egy más hálószobában, Trophime szolgálja fog mindennel, mire szükségük lesz. Nekem lefekvésem előtt néhány levelet kell írnom, s s végre rendelkezem azon esetre, ha szerencsétlenség történnék rajtam. Reggel négy óra-
kor fel fognak ébreszteni, és ötkor megyünk a kijelölt helyre.

En oly nagy lankadságot éreztem, hogy éppen nem vártam az ajánlat ismétlését. Zodimirzky hálószobájába mentem. Pravdine a szalomban feküdt le, a ház ura iroszobájába vonult.

A friss reggel felébredtet. Szemeimet a keresztre vetém, a nap kezdett feltűnni, én leugrottam a pamlagra azon szándékkal, hogy Zodimirzkyhoz menjek, de hirtelen megállottam.

Kegyetlenség felserkenteni valakit e szóval: Itt az idő meghalni.

Csendesen bementem iroszobájába, melynek ajtaja nem volt betéve, két gyertya világított meg, s egyvité össze halvány fényét a kelő nap sápadott világával.

Szemeimet Zodimirzky ágyára vetém, az illetlen volt, ő nem fektetett le.

A padlat szönyege zajtalanra tette lépte-
met, észrevétlenül közelíthettem Zodimirzkyhoz. O egy nyitott ablakon könyökölt.

Palmerston nézete szerint e kérdés szabályozásánál két feladatot kell szem előtt tartani; egyik az, hogy a törökországi hat millió szláv, az ötven millió orosz-szlávval egyesítve ellegyen zárva; másik, hogy Angliára nézve biztosítva legyen Syria uralma, mely nyitva nem maradhat az India felől jöhető megtámadásoknak.

A brit diplomaták ezen tervben Ausztriáról sem feledkeztek meg, s természetes, hogy Ausztria tudván s beleegyezésén kívül azt akarták, hogy a Duna partján lakó nemzetiségek középpontjára tegye át a lakodása központját.

Hogy már ezen tervek körvonalai között történt-e valamely megállapodás? az titok. De azon szabadkezü fellépés, mely az európai kitések dacára Olaszországban Napoleonnak nemcsak megengedve, de teljes semlegességgel gyámoltva is volt Angolhon részéről; azt sejtjük, hogy a bekövetkező kérdések felett a két nyugati szövetséges megállapodásra jutott.

Ezalatt azonban Napoleon épp ily semlegességet vitt ki orosz részről is, s így igen hihető, hogy azzal is egyezkedett, annak is ígéreteket tett. Hol? azt ki tudja?

Most egyszerre Anglia nagyon megtűközt, hogy Napoleon a természetes határokról kezdett beszélni. S im hire fut Londonban, mit mi is említünk, hogy az orosz és francia közt egyetértés van a keleti statusokban való lépések felett, melyek a Rajna partján francia tervekkel kapcsolatban állanak. Napoleon a német hatalmakat keleteni operációkkal foglalná el egy részről, hogy más részen a rajnai természetes határt kivihassa. Nem lévén eszélyesség teljesen bizni a diplomatai ígéretekben, nem esoda, ha Russell lord gyanakodóan felajdula Napoleon céljainak kétéssége ellen, mi azonban ezt csak a feltételeknek figyelemztető kiáltásának hisszük, a mely csak fenyegeti, de meg nem rontja az angol-francia szövetséget. Angolhon sokat remélhet, de komolyan is aggodhatik, mert az orosz és francia tervek a végén őt is kijátszhatják. Ezért oly magatartást kell követnie Poroszországgal együtt, hogy Napoleon ne nélkülözhesse szövetségüket.

Hogy az orosz és francia közt egyetértésnek kell lenni, azt még mind elárulja az oroszok magatartása. Ezen magatartás feltűnően kedvező Napoleon iránt. Az orosz nemcsak hogy Szavoya bekebelezését nem gátolja, de a hivatalos és igen tartózkodva beszél „Invalide” még a svájci vizsályban is feltűnőleg Napoleon részére áll, s a többek közt így ír e tárgyban: „Svájcz ellentmondása igen fontos volna, ha a nagybatalom, kik az 1815-ki szerződést aláírták, védenék őt... Csak azon ellentmondás alapos, melyet fegyveres erővel védeni szándékoznak, máskülönben az egész csakis holt betű. Ugy tetszik sokkal jobb volna, ha előbb a Tuillériákkel barátságos tárgyalásba bocsátkoznának, és nem felednek el a svájciak, hogy éppen Napoleon közbenjárása szabadította meg őket nem régen a neuburgi kérdés alkalmával a Poroszországgal veszedelmes összeit-

közéstől. A hálátlanság ritkán terem hasznos gyümölcsöt sat.”

Im az orosz lap annyira Napoleon pártjára kél, hogy Svájczot háládatlannak nevezi, mialatt egyszerre a többi európai kormány oly nagyon kezd buzogni a kis respublika mellett.

Ily helyzetben már világosabban vélekedhetünk a brabanti herceg küldetéséről, midőn magunknak megjegyeztetjük, hogy Napoleon igen nagy ügyességgel, s még mind jó szerencsével niveauilliroz az egymásra féltékeny nagyhatalmak érdekei közt, mindig a folyam legbiztosabb középpontján haladva czéljai felé.

Mialatt keleten készül a válság, már délen be is tűtött az angol-francia kombinációba bevont Sziciliában. Ott már kitört a lázadás.

A minap említettük, hogy a szicilai partok közelében angol hajók czirkálnak, hogy a politikai tildözötteket védelmük alá vegyék, francia hajók szintén érkeztek oda — és im most láthatjuk, hogy ily kombinációkról már az osbornei látogatáskor szó vala! Im a National fennebb említett leleplezésében egy kulcsot birunk, mely az újabb események nyitására vezet. A sziciliai kérdés összeköttetésben áll a keleti kérdéssel; s azt hisszük, hogy Russell új szövetség utáni kiáltása nem volt egyéb szemfényvesztésnél, s az angol s francia szövetség nem fog felbomlani, sőt annak céljait az orosz semlegesség nyomása segitendi előbbre. Ugy van, s most vesszük a tudósítást, hogy Napoleon egy kereskedelmi ígéretet tett Angliának, s im egyszerre az angol kormány Svájczra izent, hogy minden áron béküljön ki Napoleonnal.

Hogy az európai helyzet bírálatának kulcsát folyvást bírassuk, jegyeztük meg azt, hogy Európában Napoleon és Szárdinia képviseli az újítás forradalmát, Ausztria, Nápoly, Roma — állanak az ellenkező részen, Ausztria politikáját osztván több apró német hatalom. Itt a két ellentálló erő többé nem egyenlő, s az utóbbiakra nézve legbiztosabb a vis inertia mindaddig, míg a III-dik Napoleon csillaga is homályosulni kezd. Jól belátható e szerint, hogy az események irányának eldöntése Angol és Poroszország magatartásától függ. A népek az alkotmányos szabadság után sóvárogznak, Angol s Poroszország az európai alkotmányosságot képviselik, s így nagy pártjuk van a népeknek. Az akéréds, ha a reform forradalma vagy a stabilitás elve lesz pártolva általuk! A reform forradalma Angolhon tén Szicília és Egyiptom protectorságával, Poroszországot tán egy német császári koronával kínálja, de oly európai válságok árán, melynek végkövetkezményein csak akkor nem lehetne aggodni, ha a diplomatai ígéretekre oly biztosan lehetne építeni mint a becsület ember szavára. Machiavell tana pedig a diplomatai nyíltságot ostobaságnak állítja. Már pedig, hogy Európa bármely új osztása esetében az „oroszlány részre” Oroszország számít, az kérdést sem szenved. És éppen itt a bök-

— Ön mitsem aludott, — mondam neki, — ez hiba, egy párbajt megelőző éjen szikszé-
ség van némi nyugalomra

— Ah ön már fölkelte? — monda Zodimirzky — a nélkül, hogy felelt volna szavaimra, — ideje már!

Ó halvány volt, — arcza nem mutatkozott testi, de igen lelki lankadság.

— Készen áll-e az utolsó válságra? — kérdeztem tőle bizonyos nyugtalansággal.

— Kérdésen kívül ő arcomról leolvasta nyugtalanságomat, mert mosolygott s kezemet megragadván oly erővel, minőre őt kép-
telennek hittem, így szóla hozzám:

— Ugy tetszik ön nem ismer engem; legyen nyugton, nem fog megszegegyentülni miattam.

Ez alatt Pravdine is felkelt. Én a szalomba mentem. Trophime feladta a theat. Zodimirzky iroszobájában maradt, én ismét felnyitám az ajtót, kéri őt, hogy jöjjön türsen velünk egy csésze theát. Ő letérdelve imádkozott. Én aggodtam, hogy ezen meglepetésem által kellemetlenséget okozok, de az nem történt, ő inte fejével, mintegy ezt mondva:

— E perczen önöknél vagyok.

Csakhamar kijött iroszobájából, alakja teljesen fel volt vidámulva.

— A lovak készen vannak? — szóla ő oly hangon, melyben legkisebb felindulást sem lehet észrevenni.

Kinéztem az ablakon, a folyosó előtt néhány lépésnyire egy lovas kocsi állott, jelt adtam, s az elhajtott.

— Oh! még van időnk! — monda Pravdine, az egész téren nem láthatni még senkit, sem az uton, sem a hely színen.

— Annál jobb! — monda Zodimirzky, és mi annnyival inkább siessünk uraim! ha önök készen vannak, én kész vagyok.

— Tehát menjünk — mondam én, — a kapitánynak igaza van, jobb korán érkezni, mint magunkra várni.

A kocsihoz mentünk, Zodimirzky kény-

szertett, hogy benn foglaljunk helyet, ő előlült.

— Hajts! — monda a kocsisnak.
— Hová kegyelmes uram!
— Ah igaz, el is feledtem, a testvérek sirjához.
A kocsi elrohogott.

IV.

A hely színen.

Zodimirzky nem volt szomorú, csak andalgó időről időre, s ugy látszott, hogy csöndesen szívének gondjaival foglalkozik. Én résztvettem felindulásában, mert rendkívül érdekel viseltetve ez ifjú iránt, legkisebb szenvedése sem kerülte el figyelmemet.

Az elítelt végnapjai iszonyuak kétségkí-
vül, de az ő kínjai szenvedélegek s kízdésnélküliek, ő meghajolhat balvégzete előtt, melyet kiküldni nem áll hatalmában; ellenben Zodimirzky, mint sértett fél, választással bírva a fegyvernemek között, szólhatott volna egy szót, s megváltoztatván a párbaj feltételeit, megfordíthatá vala a szerencse kockáját. Mily erős akarat kellett oda, hogy e szót kebelebe visszafojtsa! És a derék ifjú ezt tette. Megvallom részéről, hogy agyamban sokkal bizarrabb eszmék vonultak át; ohajtottam tanácsolni neki, hogy mondjon le szolgálatáról, adja el javait, s menjen világul kedvesével, de minden ilyes szándékomat meghusitá az ő elhatározottsága, mely engem valódi tiszteltetére lelkesített.

Pravdine rázott fel andalgásomból.

— Ah! — monda ő hirtelen, — im ott Michaelovich Andrej kocsija... igen! iste-
nemre az ő, bajtársaink valamelyikével, s im ott a derék Naleoff vágatva czirkásszai lo-
ván! Lám mind jönnek már, valóban helyes volt hogy elindulánk.

(Folytatjuk.)

kenő. Ezért tapogatózik az angol és porosz diplomácia, mert félhet attól, hogy mialatt Európát reformálni akarják, egyszerre egy nyugoti és egy északi despotizmus, egy óriás szláv, s egy nagy latin elem szolgásgába ejtik!

Ugy hisszük ezen észleléseink által olvasóink eszmékre előtt tág határt tártunk fel, hol elég szabad mezeje van a gondolatoknak.

Gróf Széchenyi haláláról a „Wanderer“ így ír: „Gróf Széchenyi István f. h. 7-ke és 8-dika közötti éjjel Görgei tábornokánál Döblingben magát agyonlőtte. Már egy hét óta a melóknak világos nyomai voltak láthatók rajta, keveset beszélt, s még legjobb barátait sem látszott szívesen látni magánál. Phantasiája folyvást komor képeket tükrözött elő, s a jövőt a legsötétebb színekben látta vele. Jó zseke, az ő benső barátja halála, ki közvetlen megbetegedése előtt Döblingben nála ebédelt, a majd hetven éves agastyán szívét egészen megtörtte. Már öt nap óta alig evett, kedvencei tárgyaival, minők órái és chronometerjei, s különösen a galambok valának, melyeket mindennap maga etetett, (s melyek az általa mesterrileg fuvolt éneklés csákányá gyönyörű bús magyar nótára ablakába repültek, — szerk. jegyz.) többé nem tördött. Szombaton meglátogatta őt gróf Zichy Henrik (tulajdonképp Géza, az ő mostoha fia), s leírhattan nyomott hangulatban találta őt. Két nappal előbb azt mondá (látogató) neje: „Napjaim megvanak számlálva.“ S a hetegázoló cselédeknek is, mint mondják, gyakran említé az öngyilkosítást, felakasztás és a t. által. De mindezen beszédekre, mint a már rég megroccsolt kedély kifolyására nem igen ügyeltek. Szombaton este a gróf a városban lakó titkárával Kissel sakkozott, s ezen igen jó játszón minden játkot megnyert. Ennek elmenetelénél még egyszer kérdezte, vajlon bizonyosan megjő-e fia Béla más napon Bécsbe (Czenk-ről), hová maga küldé el néhány nappal előbb, mire az igenlőleg felelt. Nem sokára a cselédség is távozott (az öreg gróf, őt szobából álló lakásán, csodálatos módon egyedül hált!) Tizenkét óráig fel s alá járt hallgatva őt, ekkor minden elcsön-desült. Legközelebbi reggel a szolgák majd fél óráig kopogtat-tak ajtaján, s midőn a szokás ellenőre fel nem nyitott, az orvosért futottak. Betörték lakába, s az öreg gróf harmadik szobájában szelvényekében ült, hová oly kényelmesen szokott nyújtózni, — szétzuzott koponyával. A látvány rettentő volt. A holt egészen fel volt öltözve, s így le sem feküdt volt. Az iszonyatos tett eszköze rövidesővű, de nagy lövegy pistoly volt, vízzel volt megtöltve. Mind a két cselédet, kik különben a hónap végével szakták fizetésüket kapni, a gróf kevéssel előbb kilépette a házba; csodálatos, hogy ez sem tört fel. A törvényszéki boncolás husvét hétfőn délután történt meg. A test beszentelésének a dóblingi templomban, mely eredetileg szerdán déle volt kitűzve, már ma (kedden) meg kellett történnie. Erre közvetlenül Nagyeczenre vitetnek a tetemek; a „legnagyobb magyar“ az ottani nemzeti sírboltban fogja viszontagságoktól sokat hányt, de Magyarország történe-tében korszakot képező életét örök álomban kinyugodni.“

Széchenyi István gróf holt tetemének beszentelése-ről a „Wanderer“ apr. 11-iki számában ezt olvassuk: „Széchenyi István gróf temetési beszentelése tegnap délben ment végbe a dóblingi plebánia templomában, a legna-gyobb egyszerűséggel, melynél a legszegényebb polgár temetése sem lehetne egyszerűbb. Azon rendelt, hogy a temetke-zési ünnepélynek 24 órával előbb kell történni, oly későn ada-tott ki, miszerint az elhunynak Bécsben levő barátai közül is csak nagyon kevesen értesülhettek elég jókor ezen változtatás felől. Ezemkívül az aristocrazia nagy részét akadályozza a meg-jelenlétben Stahrenberg herczegnek szintén 1 órakor tartott temetése. Így történt, hogy a dóblingi kis plebánia templom félíg alig telt meg; mintegy 50—60 személy jelent ott meg, kik legnagyobb részt a legmagasabb magyar aristocrazia tagjai valának; a többek közt Andrási György, Bartóczy János, Des-sewffy Emil, Szécsen Antal, Waldstein, Wenckheim, Zichy Ferenc és Henrik gróf, Aczél, Babarczy, Lonovics püspök, Szőgyényi, Zsedényi. Az elhunynak legközelebbi rokonai ter-mészetesen mind jelen voltak. A falakra függesztett czimerké-peken kívül semmi egyéb pompa nem volt látható. Magyaror-szág egyik legfőbb magnásának, a sok rendjellel ékesített va-lóságos titkos tanácsosnak és kamarásnak holtteste csak ke-rezzellett diszített, egyszerű koporsóban feküdt. Főlegyre a templomba hozták a koporsót s a helybeli lelkészek haladéktal-anul beszentelték; az egybegyűlt erre még valami negyed-óraig csendesen imádkozva együtt maradtak, úgy azután né-mán elszéledtek, s csak a hintók hosszú sora és czifra bérru-hás inasok, — mert az urak maguk a leg egyszerűbb magyar öltözködében jelentek meg — ténuskodtak arról, hogy az elhunyt az előkelő osztály tagja volt.

S z u c s á g i e s e m é n y. Kolozsvártól másfél órányira fekszik a főbb helység, hol egy igen sajnálatos példája történt annak, mennyire az emberiség érdeke ellen cseleked-nek oly emberek, kik a tudatlan népet a fennálló törvények elleni ellenszégültségre ösztönzik. E helységben törvényesen a tagosítás kimondatott. A múlt hetekben az illető hivatalnok által a mérnök be lön vezetve, s a népségnek megmagyarázva a tagosítási bírói ítélet, s az ez irányban tiendők. E hó 11-n a mérnök kiszállt, s a nyilparancs értelmében felszólítja a bi-róságot, hogy a felszabadultak közül négy embert rendeljen segédül. A falu népe összegyűlt, s terhes fenyegetés alatt meg-hagyja minden ott lakónak, hogy ne engedelmeskedjék. A mér-nök az engedetlenek helyében másoknak kirendelését követeli, miután az engedetlenek elfogatása iránt parancs lön kiadva. Ez alatt a nép közt az izgalom folyt. Egyik ottani főb birtokos házáat a nők dorongokkal megrohanják, úgy képzelve, hogy a nő nem esik büntetés alá. A birtokos jelentést tesz a politikai hatósághoz kiemelve, hogy ha gyors intézkedés nem tétetik önvédelme végett, kénytelen lesz fegyverhez folyamodni. Er-re másnap a járásfőnök ur kiszáll, s a tisztí szállásra menve hivatta a falu népet, értelmezendő elűtött a kérdést. A nép visszajött, hogy tessék a járásfőnöknek a falusbíró házához menni. Egy komolyabb parancsra azonban egy néhányan meg-jelennek, kiknek a járásfőnök ur megmagyarázza, hogy a törvény ellen szegülni nem lehet, nem szabad, s hogy azt a kormány hatalma érvényesíti az ellenszégültséggel szemben. Pa-rancsolja az ellenszégültségek elfogatását. A nép nem engedelmes-

kedik. A járásfőnök ur visszamegy Kolozsvárra komolyabb in-tézkedés végett. Este az említett birtokos K. ur szörűjét fel-gyújtják. Négy kazal széná gyult meg, de hármát a cselédség megvett. Pénteken este katonasereg érkezett a falura 29 lovas, 30 gyalog, 6 csendő, egy csendő főhadnagy alatt. Szomba-ton reggel az ellenszégültségek befogattak, és a népség tömegesen gyűlt össze harang félreverés közt a foglyok kiszabadítása vé-gett, és követelte a csendőroktól azoknak elbocsátását. Er-re a főhadnagy ur, háromszor szólítja fel a népet, hogy oszlo-n szét, és hajoljon meg tisztelettel a törvény előtt. Ezek an-nál zajosabban követelik a foglyok elbocsátását. Miután a háromszori felszólítás sikertelen volt, a gyalogság tüzet adott, de csak a légbe lőtt ijesztésül. A népség vívatott kiabált s ne-vetelt. Lámázott kiáltozva, hogy a katonaságnak nem szabad reájük löni. Ekkor az illető tiszt újból figyelmezteté a népet, hogy szétoszoljon, ellenben ez fenyegető állásba tette magát. Erre újból tüzeltek. Egy a népből egy golyó alatt elesett. A harangok félreverésére gyűlt nép ellentállani akart, mire a lo-vasság is előrohant, s a tömeget szétszalasztá. Az egy halot-ton kívül még egy más terhes sebet s, néhányan apróbb se-beket kaptak. A rend ekint helyre állott. Azalatt egy pár szó-vezető Kolozsvárt jobb tanácsokat kapva visszatért a faluba, s az engedelmesség helyre lön állva. Ezen jelenet szomorú ugyan, de a törvény tekintélye kívánja, hogy az ily uton is érvényesíthessék, mert hál a jog használatát személy és va-gyon bántatlanul kezelték a törvény, ott nincs rend, csak anarchia. Ezen eseményből okulhatnak úgy a félrevezetők mint a félrevezetettek, s megtanulhatják, hogy a nyers erő és macakosság ellen, ha hatalmasabb erő is. De a mivelletlen tömeget sajnálnunk kell s föltennünk, hogy ily merészségre nem saját feje után vetemedett. Ezért reméljük, hogy szigorú nyomozás fog elintéztetni, s ha kijön, hogy ily botrányos el-lentállásra a község népe másoktól volt felizgatva, reméljük gondoskodva lesz az ily csendkoczkázatok illő büntetéséről. E nyomozás már el is kezdődött.

Adakozások a közczélokra. — Miután a két magyarhaza történetlapjait századok óta, leginkább harcziás események töltik be: ezen körülménynek tulajdonítható főleg az, hogy belső kifejlődésében, Európa nyugati országaival lépést nem tartha-tott. — Azonban a szelidebb idők előre haladtával, a közszellem fölébresztetvén — általláta, mennyire hátrább áll sok tekintetben, a polgárisodásban kifejtett nyugoti nemzetektől; és meg-győződött, hogyha lételet biztosítani akarja, okvetlenül helyre kell gyorsan hoznia, az idők és körülményekben rejlett okok miatti mulasztásait.

Mivel pedig erre, a sok gondnal elfoglalt kormányzás más végrehajtási tört nem nyújthat, tehát hazánk közmívelődését szívőkön hordozó, és elösmerésben részesült észleltetésegek mu-tatják ki időről időre azon mulasztásokat, valamint az eszköz-tek is, melyek által azok társadalmi magán uton helyreho-zhatók; azaz, felmutatják a czélt, melyre a magokra hagyatott egyeseknek önjerejökön törekedniök kell. Mely körülmény megalapítja az áldozat köteleességét; mi hazánkban is a polgári erények sorába igtattatott.

Röviden szólva: a közczélokra adakozás eszméje, az idők és viszonyok helyes felfogásából veszi eredetét. Minthogy pedig az előbbi módon kitűzött, és a magas kor-mány részéről is jóváhagyott valamely czélra törekvés mindig azon általános közjólétet tárgyalja, melyben a hon minden po-lgára egyenlően osztozik; s minthogy továbbá a közjót, a közmü-veltséget, egy vagy más formában, mindenkinek szolgálnia kell: tehát világos, hogy minden polgárnak, a ki honfiai köte-lezőségeit felfogni és helyesen értelmezni tudja, erkölcsi és be-csületbeli kötelessége a közczélokra, tehetsége szerint ada-kozni; különben is csak úgy koronázhatja siker törekvéseinket, ha arra összetartólag, egyesített erővel munkálunk.

Hál a gondviselésnek, közszellemünk annyira fel is van ébredve, hogy általánosban nemcsak a főrangúak, kik főleg ezen évtizedben sokoldalú tiszteletet biztosítanak maguknak, és nem-csak a mindig lelkes nemzeti rend, de maga a polgári rend, sőt több vidéken a földmivelő szerény néposztály is, minden nemes czél előmozdítására teljes lelkesedéssel siet el annyira, hogy ezen nemes lelkesedés meg a külföldet is tiszteletre kötelezte; mert adataink vannak, miszerint külföldiek beállják, hogy Ma-gyarország minden — a század igényeit kielégítő nemes és ma-gasztos közczélok elérésére, Európa országai között példásan tör elő bőkezű áldozataival; mely a közmívelődés érdekében szerzett ilyen érdeme által, a történelemben köztiszteletre méltó emlékeztet, és magára nézve általános rokonszenvet biztosított.

De midőn a haza lelkes jobbja ezen vívmányáért szívünk örömtől dobog fel egyfelől, másfelől nem lehet eltitkolni a fájdalmat is, mit azon hideg közönyösség szül, melyet egyeseknél úgy, mint testületeknél még sok helyütt tapasztalunk.

Pedig ne higgye senki, hogy midőn a lelkes adakozók neve közszájon forog — akkor a közönyösök névsora is el volna feledve! ugyanis az ország bármely részében, bármely percz-ben reá tud a közfegyelmű azokra mutatni, kik magok is zugo-lódnak a reánk nehezedett súlyos idők miatt, kik szavakkal mindnyájan buzgólkodnak a nemes törekvések mellett, — kik méltóbb elődök érdeméire gyakran hivatkoznak, kik to-vábbá a hírlapokból csak azt lesik, hogy ki mit adott, erre vagy ama czélra, azonban kik magok, kik minden közjólétre nemcsak számot tartanak, hanem azokból egyformán is osztoznak, elég szűkkeblűséggel megtagadják köteles áldozataikat.

(Vége következik.)

Bukurest, apr. 5. 1860. — Tegnap és ma rég nem látott fényes ünnepélynek valánk szemlélői, meglátogatván a brabanti herczeg keletre tett utazásában Bukurestet is. Tegnap már dél-után négy órakor az összes katonaság, és minden rendű hiva-talkar teljes díszben sietett elfogadására, messze előre küldet-vén a gurgévoi utra Kuza díszkoszija. Midőn este 8 órakor a város végére érkezett, ott már népes fáklyás díszmenet és ágyu-dörgéssel fogadtatott, s egyenesen a színházba, s onnan a Kuza palotájába sietett az ut fardalmait kipihenendő. Ma dél-előtt a Bányásza erdő mellett, tenger nép jelenlétében, ágyu és puská tüzeléssel összekötött katonai gyakorlati volt ren-dezve, hova a herczeg, a Gyika Károly hg szép pej lován jelent meg, s mint mondják igen meg volt a gyakorlattal elégedve. Onnan visszajöve elfogadta a konsulokat, minisztereket, s ebédután csakhamar utját Gurgévo felé folytatta. A herczeg

magas szép szőke terméti fiatal s magát igen nyíjasan és le-ereszkedőleg viselte. Egy magyar hazánkfíat, ki a lovat előve-zette, hihetőleg szépen megajándékozta, mert fel van szólítva, hogy holnap jelenjék meg a herczeg által számára hagyott aján-dékok átvenni. Két közszájon forgó hírt is megemlítek, melyek mig e sorok önhöz jutnak, vagy egészen elmosódnak, vagy na-gyobb hihetőségre vergődnek. A nép itt ezt mondogatja: „ez lesz — a brabanti — a mi királyunk“, s nem sokára hozzá fognak itt az angol és francia sereg lovai számára oly nagy-szerű istállókat építeni, melynek az ausztriai hadseregnek is voltak. — Hihetőleg megakadályozandó, hogy többé olyas de-monstrációk elő ne forduljanak mint a szárd konzul Stambiónak rendezett; Gyika belügyminiszter szoros utasítást küldött Kre-czulesko ágához, melyben meghagyatik, miszerint jövőben a közhelyeken, népkertben, piacokon tömeges összecsoportulás a legkeményebben tilalmazatik.

De térjünk már a diván felé, hol márcz. 29-kén a bel-ügyminiszter 16 pontos, a pénzügyminiszter pedig 3 pontos törvény tervet terjesztettek a gyűlés elébe. A 16 pontosból Erdély leginkább a negyedik érdekli, mely a vasutról teszen említést, mely azonban a central comitéhez utasított. A hár-masból a 2-dik pont, mely a vámokat említi; a 3-diknak czélja francia katonatiszteteket hozatni a két fejedelemiség katoná-sága képzésére.

Ezeket pedig az ide való román lap mondja: „A törvényhozó testület számára tehát nem hiányoznak a törvénytervek. A mi hiányozhatik, ez a munkakedv. Ha elgondoljuk, miszerint már tizenöt hónapja, mióta a testületek megalakultak, s már egy milliónál többet nyeltek el, és mégis egyetlen új törvényt is eddigelő nem alkottak, a konvenczió-nak egyetlen pontját élethe nem léptették: minden igaz hazafi máltán kesereghezi e szerencsétlen haza nyomorú sorsát. Or-szág törvények nélkül fenn nem állhat. Egy törvények nélküli haza, mindig közel van vagy az anarchia vagy a despotizmushoz; mindkettő szerencsétlen helyzet, oly helyzet, mely képes meg az idegen foglaló seregeket is az országba behozni. S va-lóban mi feledjük, hogy hivatásunk a munkálkodás és nem a rontás. A mi lerontani való volt, lerontottuk, és a románok ezen romok helyébe való új építésre hivatjuk; ime még sem-mit se építünk!... Naponként azt bizonyítjuk, hogy a minket bántó rosznak okát nem értjük.“

Azon kolozsvári t. cz. urasággal, ki Sebe János ur felől nálam tudakozódott, tudatom: „szászvárosi tekintetes Sebe János ur Ploest és Buseo között csakugyan meggyilkoltatott, pénze elraboltatott, gyilkosai el vannak fogva, azért a vizsgá-lat után magánlevélben majd bővebben írok. r. l.

U. I. Lapunk még nem indulhatott meg, mivel a költsé-gek egyharmada sincs még fedezve. Egész Erdélyből 6 előze-lőnk van a mai napig.

Ujdonságok.

— Egy igen örömdetes hírrel nyitjuk meg mai naplónkat. Mi közügyeink virágzására nézve a legnagyobb fontosságot ab-ban helyeztetjük, ha köztisztviselink iránt az egyes faluközségek kezdenek buzgólkodni. A mi az egyes erőt kifárasztja, azt a testületi erő játsza megbirja. Erdély egyik legszegény vidékéről a lelkes és mivelt nép által lakott Erdővidékről éppen most vesz-szük bölöni lelkész Sebestyén Károly urtól a következő levelet: „Bölön földművesekből álló községe márcz. 31-én tartott köz-gyűlésében egyhangulag elhatározta, azon reményben, hogy a felsőbbosztól is helybenhagyatik“, miszerint az Erdélyi Mu-zeum tükéje gyarapításához 10 év alatt 400 ftkkal járul, tíz évig az 1860-ik év első napjától kezdve, minden év első na-pján 40 ftkot hazafi kötelességének ösmervén a Múzeum pénz-tárnokának mulhatatlanul beküldeni. Középajta községe pedig ugyanezen czélra 1000 o. ftkot szavazott volna meg hir szerint. Ha minden egyes község hasonló arányban teszi le hazafi áldo-zatát országos közkiességünk oltárára, nem lehet okunk annak jövője felett aggodni.

Bölön községe is érteni kezdte korunk intő szöszatát, hazafi ígérete eléggé tanúsítja; de ha e dicséretre méltó akar lenni, hogy pedig akar, azt reméljük a megkezdett uton nem szabad megállani. Több 2000-nél lélekszáma, és fájdalom! nines egy rendezett iskolája; mert hogy azon négy iskola kö-zül csak egy is a czélnak és a kor kívánalmainak megfeleltet-ne, nem merem állítani, sőt ha tagadom sem csalomód; pedig a reformatusoknak és unitaristáknak, magának a községnek és a helybeli közbirtokosságnak oly szép fekvő áll rendelkezése alatt, melyből egyesített erővel egy négy osztályú jól berende-zett iskolát előállítani rövid időn képesek lehetnének.“

— E hó 15-kén gr. Mikó Imre ő. exelja elnökelete alatt a Múzeum-egylet választmányja elhatározta mely részvétét s bá-natát fejezni ki jegyzőkönyvében gr. Széchenyi István halála fölött, egyszersmind résztvevő nyilatkozatával megta-lálni az elhunyt nemes hazafi hátrahagyott családját. Elhatáro-ztatott egyszersmind fölkerülni festész Barabás urat, hogy gróf Széchenyinek egy hasonló arczképet állítsa elő Múzeumunk számára ahoz, a melyet az Akadémia részére ezen művész ha-zánkfia készítet.

— Nagy-Körözs polgárai — mint a P. N. írja — gyászt öltöttek Széchenyiért, szintén egy hónapra, mint az akademia tagjai.

— A magyar biztosító társaság legközelebb azon czélirányos intézkedést teszi, hogy a biztosítás gyorsabb élet-beléphetése tekintetéből a kötvények kiállítását főügynökségei-ro ruházta át.

— A pengőpénzre szóló bankjegyek a nemzeti bank utóbbi hirdetménye szerint még csak folyó hó végeig fognak beváltást iránt elfogadtatni. Miután azonban még te-mes mennyiségű ily bankjegy (az utóbbi bankkimutatás szerint 23 s fél millió ft) van forgalomban, a beváltás határideje mint hiszik alkalmasint meg fog hosszabbatni.

— A jeles tollú Veszely Károly károlyfehérvári gym-n. tanár ur előzetést hirdet ily című munkára: „Erdélyi egy-házrtörténelmi adatok“ I. „Korunkban — írja ő — mi-dőn kettős hazánk történelmi mezején oly vasszorgalommal s

*) Nincs ebben kétség; a Múzeum-egylet éppen a kormány keze-lésén át nyerte az uralkodói legfelsőbb megsejtetését. Szerk.

buzgó kitarással fűrkész és kutató a hazafias lelkesedés, erdélyi egyházunk itt-ott elszórt történelmi adatait egybegyűjteni és napfényre hozni, két ok késztette. Egy részről ugyanis az meggyőződés, hogy Erdélynek kimerítő egyháztörténelmét az adatoknak nagyobb mérvben egybegyűjtése nélkül meg nem írhatni; más részről oly történelmi tisztelt papársaim, ügy- és hitrokonaim számára megnyitni, hová kutatásaik gyümölcseit egyházunk és hazánk érdekében lerakhassák. Ez első kötet tartalmát teendik: a) Bors Mironnak: „Conplatae Constitutiones et Ordinationes in Dioecesi Transilvaniae disciplinae Ecclesiae concernentes” című gyűjteménye 1627—1802, mely e korszakból egyházunk nyilvános életének legfőbb mozzanatait állítja előkébe, s különösen a Székelyföldnek egyházéletét rajzolja. b) A gergelyszentmiskolci egyház 1629-ben kezdett Regestruma. c) A 16-dik század elejétől 1691-ig országgyűlésileg hozott, a vallásra vonatkozó törvény-cikkeik. d) Több, eddig ki nem adott okmány ugyanazon időszakból, észrevetésekké a kiadástól. e) Az udvarhelyi plébánia története. f) Vegyestartalmú közlemények. Előzetési ára a 20—25 ívré menő kötetnek fűzve 2 ft. o. é. Tíz példányra egy ingyenpéldány jár. E fölötti lehet: Brassóban főt. Möller Ede, Csik-Somlyón nt. Horváth Károly, Gyergyószentmiklóson főt. Meszáros Antal, Harghazán nt. Győrfi Lajos, Kolozsvárt nt. Horváth Pius és Agoston Károly, Máros-Vásárhely nt. Fülöp Alajos, N.-Szébenben nt. Dócsai Péter, Pesten tek. Lonkay Antal, Udvarhelyt főt. Csató József és nt. Bilint Ignác uraknál, valamint Királyfejérváron a kiadónál, hová az előzetési összegek folyó évi július végeig bérmentve felküldendők. A példányok bérmentve fognak szétküldetni.

— Emlékeznünk fog a haza, hogy Rhédey László, ki ez által nevet minden jók emlékeztetésben megörökítette, összes vagyonának egy harmadát a m. academiának, a többi a debreczeni és sárospataki főiskolának, a nemzeti színháznak, s azon helyeken, hol birtoka volt, felállítandó kisdudorú intézetekre hagyományozta. Hogy azonban e nemes szándék az akademiának s többi közintézeteknek óhaját szerint gyümölcsöző legyen, Rhédey László ingatlanainak nem szabad a vevők versenyének hiánya miatt olcsó áron elpacsékolatni. Az ide tartozó piskolai, penszékai, bakonyzsi, boosi pusztai s berettyó szentmártoni, köbüküti, sváb-olaszi és csárdai jószágok, melyek összesen több mint 100 ezer forintba vannak becsülve, részint Debreczenben ápril 20-án, részint Csárdán ápril 26-dán fognak árvereztetni. Nem mulasztjuk el, hogy a közönséget ez érdekes árverésekre ne figyelmeztessük, s meg ne említsük azon igen kedvező körülményt, mely az árverési feltételekben foglaltatik, hogy t. i. az örökös intézetek, kellő árvali biztosíték kimutatása mellett, a vételár fele részére hitelt nyitnak, azaz: a vevők a vételár felét megtarthatják magoknál mint kölcsöntőkét, még pedig azon bizodalommal, hogy az, míg a kamatokat pontosan fizetik, nekik és maradékaiknak felmondani, rendkívüli szükség esetén kívül, sohasem fog. — Nem is kételkedünk, hogy e nagy jövőjű, s a bekövetkező tagosítások és Berettyó szabályozása által még jelentékeny szaporodásra számító jószágokra a vevők seregleni fognak.

— Az Angolországban oly népszerűvé vált önkényes csapatalkatási vagy már a gymnasiális tanulókra is elragadt. Az etoni és harrowi két legnagyobb hírből álló intézet növendékei közt az ily ifjai lövészcsapatok már nagy részben megalakíták s most a londoni university college-ben is szándékoznak egy ugynevezett hadapról-lövész-kart alakítani. Különösen ez utóbbi egyetemen az ifjúságot már jókorán előkészítik a nyilvános életre s az ez intézetben alakult ifjai vitaközlési és szónoklati társulatban a tanuló ifjúság nagy része be van írva. A jelen év kezdete óta ez intézet növendékei egy héttalapost is indítottak, melynek két legtevékenyebb s tehetségesebb tagja a még gyermekkorban álló Kinkel Gotfrid és Pulszky Agoston. (P. H.)

Nemzeti színház. — Szombat apr. 14-ikén Marcell juttatára „Norma” opera Bellinitől.

Vasárnap 15-én, „Az ujoncz ballett”, és Linda 2-dik felvonásának egy kén.

Hétfőn „A falusiak” Szigeti József vígjátéka; Irma szerepében új tag Tökés Emilia lépett föl. Csinos alak, és sok természetességgel játszik.

Kedden „Opera s tánc egyveleg” Jekelfalusi közreműködésével.

Politikai hírek.

— Lapunk egyik közelebbi számában, más lapok után a pápai excommunicatio egy fogalmazását adtuk; most azonban külföldi lapok azt állítják, hogy azon kiközösítési formulára, nem az, mit a pápák használtak, mely alkalmasint Marlenének az egyház régi szokásairól írott munkájából merített. Ezen formulát a szentegyház soha sem használta, csak is a független abbék fogalmazták saját használatukra, melynek kemény modora alkalmas volt arra, hogy a barbár és rablási ösztöntől vezérelt miveletlenebb főmek kedélyére hasson. Több lap közli a valódi kiközösítési formuláját, mely egészen finomabb, s korunk műveltségi állásával összhangzó hangon van szerkesztve. A közelebből kiadott pápai breve még ez utóbbinál is gyöngédebb, a mennyiben a haloktól a szentséget meg nem tagadja, s a kibékülés lehetőségét az előre nézve is fennhagyja.

— A francia politika a maga sikereit, miket eddig az általános szavazati jog után kivívott, nagyrészt azon ügyes egyoldalúságának köszönheti, hogy formuláznai tudja azon kérdéseket, mikre egyszerű igen vagy nem-mel szükség felelni. Ezáltal megfosztva a szavazók minden lehetőségétől, az előírt formulába nem illő bármely kombinációt is szóba hozni, míg másfelől gondoskodva van arról, hogy a hivatalos kérdés-formulába semmi oly kombinatio be ne menjen, mely a Franciaországtól ohajtott erőre veszélyes lehetne. Ez ügyes fogásnak, mely egy párisi államcsíny mint a közép-olaszoni szavazásnál követve lőn, kell még e hónap lefolyta előtt Savoyában is alkalmazásba vétetni. Savoya s Nizza népe egyszerű igen-vagy nem szóval adand választ ezen előre terjesztett kérdésre: „akar-e Franciaországhoz tartozni?” A kérdés ilyenlét feltevésére által az annexio győzelme már fölig biztosítva van; mert hogy valaki józan észszel a Franciaországba bekezelés ellen szavazhasson, tudnia kellene előbb, mi legyen aztán Savoyából. Arról pedig egyelőre senkinek se lehet fogalma.

Victor Emanuel királynak Savoya s Nizza népéhez intézett kiáltvány a tartományoknak Szárdíniához fűző kapcsát sajátlat már is feloldotta, s Franciaország egyszer mindenkorra kinyilatkoztatta, hogy saját biztonsága végett e két tartomány nem maradhat Szárdínia birtokában. Észerint ha a népesség többsége nem-mel találja felelni az előre terjesztett kérdésre, azáltal a kérdéssel tartományok sorsa még koránsem volna eldöntve; sőt ellenkezőleg csak akkor kezdődnek rájuk nézve a bizonytalanságok oly igen is kényelmetlen állapotba, a melynek valami jó végét nem lehetne előrelátni. E bizonytalanságból való szabadulhatás végett, tán sokan, a kik különben éppen nem termékeny reformátorok sem ósinalnak, mint még most illőnek látszik. Ezen kívül nehány svájci canton már is a savoyai semlegesített területeknek Savajzba való bekezelése ellen nyilatkozott, és így még csak ez oldalról sem várhatni a nézetek teljes összhangzását, minélfogva, mint szintén a hatalmaknak e kérdésbeni erőtelensége folytán még könnyebb játéka leend Franciaországnak.

— A „Pays” és „Patrie” által közöltet közlemény (rendreutatisások Anglia gyanúsítása miatt a szicíliai zavarokban) azt bizonyítja, hogy a londoni és párisi kabinetek közt ujalog közeledés van kilaásban. Azt beszélük, hogy e közleményt maga a császár írta volna. — Delangle a törvényszéki elnökökhöz egy körlevelet intézett, melyben felszólítja őket, hogy azon papokat, kik valami kihágást követnek el, a legnagyobb szigorral büntessék. Ugy szintén ajánlatik, hogy a congregatiók tulajdonához tartozó azon birtokoknak, melyek az államra visszaeshetők, jogcizme jól megvizsgáltassék.

— London. Az „Indep.” levelezője szerint mind a mellett, hogy a miniszterek a fővárosból elmentek, a hűsveti szünetek dni fognak számukra elég foglalkozást. A cabinet tagjai a fennfoglalt európai események nézve, jelesen a Franciaország irányában magatartást illetőleg, különböző nézetben vannak. Gladstone és Milner Gibson mindent kerülni szeretnének, ami a békét zavarhatná, míg Russell több társaival együtt kissé merészebben gondolkozik, ha mindjárt áldozatokra s fegyveres készülétekre kerülne is a dolog e miatt. Palmerston a két part között békébről áll és igyekszik az időt felhasználni arra, hogy kiegyenlítse a nézetkülönbséget s egységet teremtsen újra a kormányban, mely annak tekintélyére s erkölcsi hatására oly nélkülözhetlen.

— Turin, ápril 7. Előre lehetett tudni — írja a rajnai lap — hogy Savoya s Nizza bekezelésére nézve a parlamentben interpellatio lesz. Garibaldi már felszólalt ez ügyben, de Cavour nem válaszolt kérdésre, mivel a kamara, mint monda, még nincs constituálva. A francziák magaviselete úgy látszik sok kollektív elnökök előtt Nizzában s ez az a mi az ellenzékot meglehetősen feltüzestette. Mind a mellett Savoya s Nizza ügye közelebbre marad s tárgyalására hihetőleg csak az általános népszavazás, meg az új választások lefolyta s a király hazaérkezése után fog sor kerülni. A népszavazás Nizzában ápril 15-én lesz, Chamberyben 22-én. Cavour a királyt Florenzbe fogja kísérni, de mindjárt visszatér megint Turinba. Sir Hudsonon kívül, úgy látszik, a diplomatiái karból senki sem lesz a király kíséretében. Roussy, ki a Victor Emanuel király levelét Rómába vitte volt, visszaérkezett onnan; Antonelli bibornok úgy látszik nagyon rosszul fogadta a királyi küldöttet. Bouncompagni az alkotmányos jogról felolvasásokat fog tartani. Az „Oest. Ztg.” e hirt következő bővített kiadásban közli: Bouncompagni, Közép-Olaszország volt general-kormányzója s Piemont hajdani képviselője a toscanai nagy hercegnél vissza akar lépni a tanszékre s a turini egyetemen felolvasásokat kezd meg közelebből. Az említett kormányzó egy kezdő magántanár sztrényiséggel folyamodott Mamiani oktatásiügyi miniszterhez azon kérelemmel, hogy a képességi vizsgát legyen szives elengedni neki, tekintetbe vévén államszolgálatát, turini akadémiai tagságát s azt, hogy a jogtudomány körében már munkát adott ki. Kérelmére igen természetesen nem kapott tagadó választ.

— A Rómában levő francia helyőrségét illetőleg a „Weekly Register” levelezője Wilberforce a következő hiteles forrásból merített tudósítást közli: „A francia követ, Grammont herceg egy a pápánál tett személyes tisztelegés alkalmával a császár nevében azon kérdést intézi a szent atyához: a mit fogna tenni, ha a francia hadakat visszahírnák Rómából, a mi — tévé hozzá — nagyon könnyen megtörténhetik? A sz. atya azt felelte: „hadd menjenek; én bízom a gondviselésben.” A francia követ ekkor azon megjegyzést tette, hogy most helytlen látja kinyilatkoztatni azt is, mikép a császár nem fogna rossz néven venni, ha a francziákat nápolyi helyőrség váltánál fel itten. „A nápolyi királynak elég dolga van otthon — felelé a pápa — én bízom a gondviselésben.” Másnap egy francia tiszt kört elfogadtatást a pápánál. — A szent atya kérde tőle: „Nos, nos, önök hát elmennek?” A tiszt mondja, hogy ő az egész dologból semmit sem tud. „Én a francia követőtől hallottam”, folytatá ő szentsége. Erre a francia tiszt meg a követhet s kérde tőle: hogy áll a dolog? A követ e tudakozódásan megbotránkozva, felkeresi Antonelli bibornokot s kijelenti abbéli nehezletését, hogy az ő diplomatiái nyilatkozatai el vannak árulva. „Ebben semmi diplomatiái nem volt — felelé Antonelli — mert ha az lett volna, akkor a maga rendes útján, az államtikárral lett volna közölve. Másnap a római kormány diplomatiái uton tudtára adta a francia követnek, mikép a szent atya kormány szabad kezét enged a francia császárnak, hogy itteni helyőrséggel azt tegye, a mit legjobbnak lát.”

— Olaszországban Róma és Nápoly fogják a legközelebbi időben igénybe venni a világ figyelmét. Lamoricière mint tudjuk a pápai sereg fölötti fővezérséget átvette. Ápril 2-án esti 8 órakor volt találkozás a szent atyával. „J. des Debats” római levelezője szerint bizonyosnak látszik, hogy Antonelli bibornoknak semmi része sem volt azon alkudozásokban,

melyek a tábornokot Rómába vezették. Ez ügyben, mint sok egyebben egyenesen a pápa tette a kezdeményezést. A n e o n a b a n a tábornok már szemlét tartott a pápai csapatok felett, s azokról kedvező nyilatkozatot tett volna. (Más tudósítások éppen az ellenkezőt mondják.) — Mint Párisból írják, Napoleon magának engedie meg Lamoricièrenak a pápai szolgálataba léphetést. Ezen engedélyt, állítólag, nem maga folyamodott a tábornok, hanem a pápa koreste meg a francia kormányt. A császár egybírát, 12 vont ágyút ajándékozott a szent atyának. A többi hatalmak szintén sietnek a szent atya szívét ily fontos ajándékaikkal megörvendeztetni.

Rómából ápril 13-án távirják: „Lamoricière egy napi parancsot intézett a pápai csapatokhoz. A pápa és katolika egyház hívására ismét kezébe vette kardját. A kereszténység a civilisatiónak élete. A forradalom fenyegeti Európát, mint hajdan az izlam. A pápa, a civilisatio, a szabadság ügyo van veszélyeztetve. „Katonák — ugymond — bizatok a reátok bizott úgy sikerében.” A tábornok mint látszik koránsem hívo a forradalomnak, de valószínűleg még sem lépend nyílt harczba az ellen azon mértékig, hogy az olasz forradalom eddigi vívmányait is megtámadná. Lamoricière — az „Ind. belgo.” értesülése szerint, mielőtt állását végleg elfoglalta, kikötötte magának, hogy Piemont irányában csupán védelmileg tarthassa magát, s azon ígéretet kívánta, hogy Romagnát nem kellend neki visszaszereznie. Az ő feladata e szerint ugylátszik egyedül a hadsereg szervezése s oly karba állítása, hogy a pápának lehetővé tétessék a francia csapatok visszavonulását határozottan kívánni. A szent atya el lenne határozva, azon esetre, ha a francia kormány még ekkor is csak igórné őrségének visszahívását, Anconába menni, s így magát a franczia oltalom alól tényleg elvonni.

Róma, ápril 8. A „Triest. Ztg.” szerint 2000 irlandi van utban Róma felé, kik a pápának akarják fölajánlani szolgálataikat. A pápai csapatok Pesaróba vonultak vissza. Mint az „Österr. Ztg.”-nak Bolognából írják, miután most már Rómagna annexiója bevezett ténynyő lett, az annexiói vágy, úgy látszik, az egyházi állam többi részére is kezd kiterjedni. A piemonti kormány s a forradalom közt némi egyezkedés létesült, melynélfogva mindketten a pápa világi uralmának teljes megsemmisítése végett szövöltek. Egyelőre a forradalmi párt mozdittatik előre, Mazzini val élén. Az eseményekrei előkészítés végett egy népszerű rópirat fog megjelenni ily cím alatt: „Sopra l'assoluta impossibilita del potere temporale del Papa”, melynek szerzőjeul Mazzinit említi, s melyet Cavour gróf kellő jegyzetekkel látott el. Ezen rópiratnak néhány példány már bizalmas körökben forgalomban van s egyelőre arra van szánva, hogy az olaszországi közvéleményt kipuhatolja. Ezen rópiratban Róma jelöltetik ki az új olasz birodalom székhelyeül. A pápai székkel már oly lábra kezdenek állani, mely gondolni sem enged kibékülésre. Az itt-ott még fennálló pápai párt kiméltetlennül letapostatik, s a fogházak a vallás vértanuiat töltetnek meg. Fájdalom! nincs hiány oly becsületűk, s kötelezősükről megfelledekezett papokban, kik az egyháznak háttat fordítanak s az ujan följövo napnak hódolnak. Egy ily pap a mult héten a szószékről a pápa világi hatalma ellen merészelt papolni; a beszédnek egyes kiválóbb helyeit a pórnép tapssal s helyeslő kiáltásokkal kísérte. A bolognai érsek ezen papot, ki a forradalom apostolává tévé magát, zárdába záratta s elvoná tőle az egyházi mukódések teljesítésérei jogot. Ennek következménye az lett, hogy az érsek, miután kevésbé mult, hogy a földühödött pórnép palotáját rohammal be nem vevő, a kormánytól azon határozott parancsot kapta, hogy rendeletét vonja vissza, mivel különben mint lázadó, haditörvénységek elé fogna állítani. Ez által állása szinte megmarhatatlanná lett, s naponkint várják elmozdítását. Az említett pap azonban később ismét az előbbihez hasonló beszédet tartott.

Garibaldi, miután Nizza Franciaországnak átengedtetik, elhatározta Amerikába kivándorolni. (N. P. Ztg.)

Carignan herceg bevonulása alkalmával Florenzbe Velencei gyalosféltalba burkolt szájlója is szerepelt, s a tömegek által jószékkel üdvözöltetett. (N. P. Z.)

Perugiában egy ugynevezett piemonti kiküldöttet fogtak el, kinél olynemű okiratokat találtak, melyekből kitűnt, hogy fölkelés előidézésére volt küldve. A svájci tábornok azt mondta neki, hogy meglövelhetné ugyan őt, de életben hagyja, ha mindent kiváll. Erre az illető mindent kivállott, és több más kiküldöttet is megnevezett. Ennek folytán Rómában több elfogatás történt. A bolognai gyorskocsi megérkezésekor minden zugában kikutatottat, s benne több nagy érdekű okiratokat találtak, különösen utasításokat Mamianitól. Ezek szerint az izgatásnak Rómában tovább kell folynia. Ezen okiratok másolatban a különböző udvarokhoz meg fognak küldetni annak bebizonyítására, hogy Piemont mennyire szítja a nyugtalanságot az egyházi államban.

— Nápolyban ápril 7-kéről kelt tudósítások szerint, a hivatalos lap a palermói lázadás elnyomását azon hozzá-tétellel jelenté, mikép 6-káról érkezett sürgönyök szerint egész Szicília szigetén nyugalom uralkodik. Ez által tehát a Messina-ban kiütlő lázadásról Turinból elterjesztett hír, mint alaptalan meg van czafolyva.

Ugyanezen kevés bizalmat érdemlő turini kufőből ujalog oly, Nápolyból folyó hó 10-ről kelt táviratok terjesztettek el, melyek szerint, a fölkelők Szicília szigete belsejében lennének összpontosítva; s még hozzátéteik, hogy Palermóban a királyi csapatok, a fölkelők által (holott ezek állítólag a sziget belsejében vannak) ostromoltatnak s minden éjjel megtámadásokat kell kiállniok.

Hogy (az egyrészen Marseillel át vezetett) turini ujdonságok ellenmondásainak mértéke megjelöljék, azok egy oly demonstratióról tesznek jelentést, mely állítólag f. hó 6-kán este, Nápolyban, a Toledo utcában történt s mely alkalommal egy 8000 főnyi néptömeg élteit az alkotmányt. Erre őriratokat osztalták volna szét a sétányon összetódult 8000 embert.

Nápolyból a „Times”-nek írják márcz. 31-kéről: „A Nápolyra vonatkozó kétkönyv készítéseit elti rendkívüli hatást eszközölt, s kevesek kivételével mindenki dicséri az angol követ őszinteségét, melylyel nézeteit kimondta. Előttünk azonban, kik Nápoly viszonyait már évek óta saját tapasztalataink után ismerjük, kisső furcsán hangzanak Russell lord tanácsai. Russell lord mult évi július 6-án következőleg írt a nápolyi követnek:

Mindenekelőtt meg kellene győzni önnek az első minisz-

tert annak szükségessége felől, hogy a rendőrség kényuralma megszüntetessék. — És mióta ez iratott, azóta egész a mai napig folyton folynak azon kegyetlenségek, minőket az új történelem egy országban sem mutat fel. Ha Angolország az itteni udvarnál más követet akar tartani, annak Angolország méltóságáért legalább őrizkedni kell a hasztalan tanácsoktól. Angolország hallgasson, vagy egyesüljön Franciaországgal és Piemonttal határozott cselekvényre, hogy az itteni rossz kormányzatnak vége szakíttassék. Ugyanazon napon, melyen a kékkönyv közlése itt ismeretessé lett, a kormány 12 foglyot a legelénkebb utcán át hurcoltatott a rendőrfőnökségre, s onnan Imacolatelába, hogy onnan Capriba hajóra szállíttassanak. Mindannyinak keze páronként egymáshoz volt lánczolva, s ezenkívül egy hosszú kötéllal is össze voltak kötözve, mint a lovak, miket vásárra hajtának. És ezen emberek nem voltak bebizonyult gonosztevők, hanem oly emberek, kiket még ki sem hallgattak, s kiket „csak a közrend érdekében” már egy hó előtt bebörtönöztek, hogy őket most kímélet nélkül száműzetésbe küldjék. Ezek közt volt egy kalapos, egy mérnök és egy boltseged, kik mindnyájan kihallgatás nélkül száműzettek.

— Berlin, ápril 12. A „Kreuz” írja: Jólértesült körökben azon reményt táplálják, hogy a fenyegetett Svájcra vonatkozólag egység fog sikerülni Poroszország, Anglia és Ausztria közt. Oroszországról hasonló föltevése semmi sem jósolt.

— Bern, ápril 8. Azon perczben, —ugymond— a „Z. Z.” levelezője, midőn tollat ragadok, Bern a legnagyobb izgatottságban van azon tudósítás folytán, hogy a francia miniszter Thouvenel s svájci követnek Párisban nyilatkozatokat tett, melyek csak a néhány nap előtt a szövetségi városban tartott bizottmányi tárgyalások eredménye lehettek, s melyekről egy szolgálatkés lélek Párisba jelentést tett. Ezen tudósítás szerint, melynek alaposságában legkisebb okunk sincs kételkedni, a francia miniszter dr. Kernnel egy verbal jegyzéköt közölt, melynek tartalma oda megy ki, hogy Savoya annexióját bevégzett ténynek tekinti, s hogy Svájcban érdekében fekszik, eddigi követeléseiről az éjszaki tartományokat illetőleg lemondani, ellenben Napoleon császár nem lenne idegen, a szövetséggel alkudozásba ereszkedni arra nézve, vajjon Franciaországnak szabadjon-e Éjszaki-Savoyát katonailag megszállani a genfi tón fegyverzett hajókat tartania. Továbbá megmondolás végett előterjesztetik Svájcban, hogy Savoya egy részének megnyerése esetében,

aránylagos államadósságot is el kellene vállalnia. Ezzel össze jön köve azon fenyegetés, hogy ha a szövetség-tanács Genfben más katonák csapatai által szállatná meg, a császár erre azonnal az éjszaki tartományának megszállásával válaszolna. Mi ez utolsó pontot illeti, erre a szövetség-tanács már tényleg válaszolt: csapatai Bern és Neuchatel kantonból már benn vannak Genfben. (E francia fenyegetés, ha igaz, úgy látszik még sem fog valószínű, minthogy a birtokbavétel a szavazat utánig el van halasztva.)

Bern, ápril 12. A szövetség-tanács egy, a hatalmasságokhoz intézett újabb körjegyzékben tiltakozik a Savoyában ápril 22-én kltüztött népszavazás ellen, melynek községenként kellend történetie s pusztán azon kérdésre kellend igen- vagy nemmel válaszolnia, ha vajjon a nép óhajta-e a Franciaországhoz csatlakozást. A szövetség-tanács óvást tesz a Svájc közreműködése nélkül történő szavazásbéli jog-következtetések ellen.

A szövetség-tanács ezen tiltakozása megegyezik azon Párisban keringett hírt, mintha Franciaország és Svájc közt a kiegyezés már létre jött volna. Ezen hír szerint Svájc megelégedett volna azzal, ha a genfi tó körül egy bizonyos kiterjedésű földszalag fogna semlegesítetté, ha Franciaország erődtvényeket nem állítana s így egyszersmind magán a tón fegyverzett hajókat sem tartana. A hír hozzátéve, hogy Svájc azért fogadja el ezen egyezményt, mivel nem számíthatott a hatalmak s nevezetesen Anglia támogatására. Főlebbi tiltakozása azonban megegyezik ezen egyezmény létrejöttével. Az újabb tudósítások egyébiránt ismét azt állítják, hogyha sikerül is ily vagy másféle egyezmény a vitálykodó felek közt, az nem fog európai értekezletek elé kerülni. A császár nem akar arról semmit sem tudni, s Persigny megerősíti őt ezen idegenkedésében, miután gyanítása szerint azt csak arra fognak használni, hogy az 1815-diki szerződések maradékrészt általa elismertessék, a mire pedig semmi érdek sem vonzza.

— Bécs, ápril 8. A rajnai lap bécsi levelezője szerint Törökországból nyugtalanító hírek érkeztek. „Kelet felől új vihar van keletkezében — ugymond — s félt, hogy igen hamar kitör. Az e miatti aggályhoz járul még itten az, hogy az orosz-francia egyetértés felől hírek mind nyugtalanítóbban kezdenek hangzani. Kallimaki herczeg tegnap a külügyminiszteriumhoz egy jegyzéket adott be, melyben keserűen panaszkodik a forradalmi propagandának a szláv tartományokban üzött fondorlatai miatt. A porta rendkívüli haderő felállítását elhatározza el.”

A „Spectator” párisi, rendszerint jól értesült, levelezője ezt írja: „Oly tényt közölök — ugymond — mely nem igen való közönség elébe, mindazáltal a forrás, melyből értesülök felőle, egészen biztos; e tény az, hogy Marseillen keresztül 50 ezer francia-egyvert szálltunk a Dunafejedelemségekbe francia megrendelésre. Nyágon hajlandó vagyok hinni, hogy a legközelebről megoldásra váró kérdés a keleti. Ha Ausztria és Franciaország az orosz működésnek utját nem állják, mi lesz akkor Törökországból?” — mond a „Spectator” levelezője (P.H.)

Ujabbak. — Páris, ápril 14. A mai „Opinion” nationale Marseillen át utolag azon, hajósoktól eredő közlést hozza, miszerint f. hó 8-kán este Messinában lázadás tört ki.

— London, apr. 13. A „Times” egy palermói sürgönye jelenti: hogy az ottani angol consul, a kikötőben levő angol hajók egyikén a városból eltávozt.

— Nagyon beszélnek, hogy a Svájc és Franciaország közti összeütközés közelednek a békés kiegyenlítés pontjához. A francia kormány ráállított volna arra, hogy Svájc részére lemondjon Savoya azon részéről, mely a genfi tó partjain fekszik, valamint azon hegylejtőkről, a melyek Chablais és Faucigny Wallis cantontól elválasztják. Az „Advertiser” párisi levelezője szintén emítést tesz Russell lordnak Bernbe küldött követéről. Az angol kabinet tudat adja Svájcban, miszerint Napoleon császár megígérte, hogy kész a genfi tó partján egy pár mérföldnyi földterületről lemondani, de ezzel minden engedménye is ki van merítve, és Chablays s Faucigny dolgában többet semmit sem tehet. Az angol kormány azt javasolja Svájcban, ne utasítsa vissza a mit kaphat, egyébiránt bízzék egy jobb jövőbe.

A „Post” párisi levelezője szintén bizonyos abban, hogy a nagyhatalmak konferenciát fognak tartani a svájci kérdés fölött. Bernből is jelenti, hogy a két hét előtt hadigyakorlat végett összehívott csapatok a szövetség-tanács által ismét elbocsáttattak, miután a törvényes időt a laktanyákban s a gyakorlati helyeken kitöltötték. A francia kormány ebből is meggyőződhetik, hogy a gyakorlatok által semmi jelszó nem rejlett. Csak a Genfben állomásozó csapatok maradnak ott.

Bécsi börze. Apr. 14-kén: Nemzeti kölcsön 79. — pft. — Metalliques 5 pcentes 68.50. — Urbéri papírok: magyar 72.50. — erdélyi 68.75. Bankrészvény 866. Korona 18.30. Cs. k. arany 6.35. Ezüst 32.50.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(929)

Hirdetmény.

A kolozsvári cs. kir. kerületi hivatalnak mult év 3-dik októberben 7500 számok alatt kelt rendelete szerint Felvincz községének saját kérelmére a minden kednap heti vásár megtartása engedélyezett. Mi ezennel közüldésül adatik.

A cs. k. járáshivatal.

Bágyon, április 6 kán 1860.

Cs. kir. járási főnök.

(924)

Szám. 1151. — 1860.

Hirdetés.

A magas cs. kir. helytartóság folyó év március hó 1-jén 2948 szám alatt kelt rendeletével, Toroczko helységének két országos vásár-nap megtartását, és pedig évenként május 16, és október 10-kén szabadalmazott.

Mi ezennel közhírré tételik. — A cs. kir. járási hivatal.

Bágyon, április 6-kán 1860.

A cs. kir. járási főnök.

NEM HIVATALOS.

(920)

Alulirt tisztelettel tudatja, hogy

urbéri kármentesítési kötvényeket

500 frtig 1%-val, 500 frton felül 5000 frtig 3/4 %, 5000 frton felül öszvegeket pedig 1/2 %-val, kamatok megtérítésével a bécsi börze napi árkeletén alól bevált. Ezenkívül mindennemű állampapírokat, börze képes magán kötvényeket, ipar s vasuti részvényeket, sorsjegyeket, külhoni pénzeket, továbbá aranyat s ezüstöt a legjutányosabb napi árforalm szerint elad és veszen.

A postai öszveköttetés oly biztos lévén, hogy a szállításhoz semmi veszélytől nem tartani, ajánlja az alulirt ennek használatát azon biztosítással, hogy a posta útján beküldendő kötvényeknek árárt, a visszafordulandó postával a legpontosabban kézhez juttatja, csak kéri ilyen esetekben a czim, lak és utóposta hibátlan feljegyzését.

Debreczen, december hóban 1859.

É. KISS ZSIGMOND, váltó irodája Debreczenben a főtéren Schafferház 2140 szám alatt.

(888)

Krombholz orvostudor

GYOMOR-LIKŐRE

(Krombholziana).

E likőr a legújabb vegytani vizsgálatok nyomán gyógyerejű virágokból, gyökerekből és füvekből lepárolt szeszszes folyadék; feltalálta a gyógytudományra nézve korán letűnt első nagysága csillag, a prágai orvosi klinika tanára és első orvosa, Krombholz Gyula orvostudor.

Ez oly szerencsésen öszelegyített vegyület gyógyerejű növényekből készül, és különösen az emésztő szervekre igen jó hatású, ajánlható pedig üdvös kísérőnek vadászaton, helységi kirándulásokon és uton, és mint gyomormelegítő igen jótékonyan foly be az egészségre. Egy üveg ára 30 kr p. p., két üveg bepakolás ára 10 kr. p. p.

Friss gazdasági magvak.

Luczerna, lóhere (Stajer Klee) Muhar, Bükköny, Reigras, burgundi takarmány répa, akácfa és mindenféle friss veteménymagvak; kaphatni Kolozsvárt Kozák Ede, „katona” czimű fűszerkereskedésében.

AZ EV. REF. FÖTANODA KÖNYVTÁRÁJA. (Holt farsangkor 74 sz.)

(931)

Figyelemre méltó!

Már nálunk is lassanként mind több figyelmet kezdenek a fogakra fordítani, mire azoknak oly nagy szüksége van, hogy az ember fájdalmak és kellemetlenségtől megóvassék. Nincs fájdalom a fogfájáshoz hasonló. Maga a szép Helena is rossz fogakkal és ennek következtében rosszabbul lehellettel kéri nélkül maradt volna, s amaz, a historiában ismeretes miniszter, a kit a trónra lépett fiatal uralkodó nyugalmazott, mivel az égg állam-férfin rossz fogai reá kellemetlenül hatottak, nem halt volna tört szívvel meg. Az ismeretes mondat: „principis obsta, sero medicina paratur” semmire se alkalmazható tehát annyira mint a fogakra.

A fogfájdalomnak legkisebb mutatkozására azonnal használni kell a POPP ANATHERIN-SZÁJVIZET, s azonnal meg vagyunk óva azon káros következményektől, melyeket a saját magunk irányában kötelességmulasztás szokott maga után vonni. „Vigyázzunk magunkra!” — ez az első szabály, ha az ember egészséges akar maradni, s ez különösen a fogakra nézve áll. Minden betegségre több gondot fordítanak, mint a fogfájásra, s pedig ez nemcsak a legkínosabb betegség, hanem a legkellemetlenebb is, nemcsak egész életet át gyötör. Arra, hogy a fogak minő szerepet visznek betegségeink történetében, rendesen csak akkor gondolnak, midőn azok már fájnak, s kibuzandók. De akkor már késő, már csak gyökeres orvoslás, a bajnak gyökerestől való eltávolítása segít.

Ambár Popp Anatherin-szájvize majd minden nagyobb háztartásnál alkalmazva van, mégis figyelemztetjük azokat, a kik még azt nem ismerik, hogy mily hathatós szer az. Ez a legpompásabb szer a fogak épen tartására, a fájdalom eltávolítására, s ha a baj elharapódzott, annak megakadályozására. Különösen alkalmas a fog-tisztításra még akkor is, ha a borkó lerakódás már kezdetét vette; visszaadja a fognak szép és természetes színét, s a műfogakat is tisztán tartja; elszibbasztja az odvas fogak fájdalmát, és a kezdetben levő fog-évdéseket megszünteti; meggyógyítja a petyhüdt foghúst, szilárdítja az ingó fogakat, s biztos gyógszer a foghús-vérzés könnyebb esetében. Hathatós továbbá a foghús rothadása ellen, rheumaticus fájdalomnál, s megbecsülhetetlen végül azért, hogy a lehelletet kellemes szagúvá teszi, sa rögzött száj-szagot is eltávolítja.

Az elismerés, a melyben az Anatherin-szájviz részesül, nem csak általános elterjedése, hanem számtalan dicséret iratok által is bizonyítható. Bizonyítványt b.unk herczeg Eszterh. znyé, gróf Fricsné, gróf Fürstenberg, báró Pereira, s több orvosoktól, mint Oppolzer, Heller, Brants, Ritter, Schaffer stb.

retik minden birtokos, hogy akkor mulhatatlanul megjelenjen szíveskedjék.

Kolozsvárt, április 14-kén 1860.

SZABÓ FERENCZ felhatalmazott.

(885)

A kolozsvári gőz-malom tulajdonosa tudatja, hogy M. Vásárhelyt helyben megbízottja van, s több hónapig ottan lézen; ki tisztalabúzt vásárol, — rak-tára van a piacongr. Tholdalagi háznál, kinek azon környékben szép, és jó tisztalabúza van eladó, szíveskedjék megbízottja Foris Imrével találkozni, mivel a búzának minőségéhez képest lehet vásárlt tenni; a búza árát kész pénzzel fizeti.

(925)

Folyó április hó 20-án reggel 9 órakor alól-írtak külső-monostor-utcai 64. sz. m. alatti szállítás n.-mérígyői birtokosi gyűlés tartatván, ké-

(2—2)

(887)

Az általánosan kedvelt s orvosilag sikerrel elismert

Steier fűnedv

mell betegneknek.

Mindig frs minőségben kapható: Kolozsvárt Kozák Eduárd, Szebenben: Zöhner J. F. Brassóban: Jekelius F. gyógyszerész, Segesvárt Misselbacher G. W., Beszterczén: Kolp Fr és társa, Maros-Vásárhelyt: Fogarasi D., Dézsen: Szathmári P. uraknál

Egy üveg ára 5 kr ezüstben, vagy 87 kr új pénzben.